

Till

Valnämnden

Kommunstyrelsen

Kopia

Kommunfullmäktige

Övriga nämnder

Trygghets och
delaktighetsberedningen

Missiv - Valnämndens och kommunens genomförande av 2022 års allmänna val – granskningsrapport

Enligt kommunens revisionsreglemente och SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet utgör kommunrevisorerna ett lokalt demokratiskt kontrollinstrument. Den kommunala revisionen är oberoende och granskar på fullmäktiges och medborgarnas uppdrag för att bidra till en effektiv verksamhet samt till att värna demokrati, mänskliga rättigheter och rättssäkerhet.

Att genomföra val på ett sätt som värnar demokrati är enligt Vallagen en central och obligatorisk uppgift för kommuner. Jag har därför granskat Valnämndens arbete avseende frågor valet 2022. Denna granskning avgränsas till genomförandet av valet medan Valnämndens arbete med att främja valdeltagandet granskas i separat granskning. (*Granskning av kommunens och valnämndens arbete med att uppfylla Mål 16.7 i Agenda 2030 avseende främjande av valdeltagande i 2022 års val samt regeringens, riksdagens, SKR:s och statliga myndigheters direktiv och råd med detta syfte.*)

Av rapporten framgår att genomförandet av valet skedde utan större missöden tack vare extraordinära insatser från logistikansvarige (pensionären) och ett antal tjänstepersoner från administrativa sektionen samt lite tur. Inga marginaler fanns avseende resurser i händelse av sjukdom, stillastående hiss vid valförrådet eller andra incidenter,

Rapporten redovisar följande brister avseende Valnämndens och Kommunstyrelsens kontroll och styrning av genomförandet av 2022 års val:

- Uppstart av förberedelser avseende kommunikation, bemanning och övriga resurser mm skedde inte på ett ändamålsenligt sätt och i god tid.
- Valnämnden och kommundirektören gav kommunikatörerna sitt uppdrag alltför sent vilket hade en menlig påverkan kommunikationssektionens möjligheter att arbeta professionellt med negativa följder för kvalitet och omfattning av kommunikationen inför valet.
- Valnämndens protokoll från möten under 2022 redovisar inte resultat avseende genomförande av Valnämndens verksamhetsplan för 2022. En

sannolik slutsats är därför att insatserna uteblivit. En ytterligare slutsats som utgör en konsekvens av detta är att nämnden brustit i sin kontroll

- Viktiga åtgärder beskrivna i kommunens egen bedömning i rapporter från tidigare val har inte genomförts vilket bland annat lett till bristande arbetsmiljö.
- Valnämnden/KSF har visat passivitet avseende rekrytering, vilket lett till otillåten övertid för valarbetare och ökad risk för fel och misstag.
- Låga arvoden för valarbetare med stort ansvar och oattraktiva villkor för kommunanställda, vilket lett till svårigheter att rekrytera tjänstepersoner som valarbetare.

Valnämnden och KS rekommenderas att

- Omgående ersätta nuvarande valförråd med ett nytt som motsvarar specifikation från logistikansvarige vid 2022 års val.
- Med skyndsamhet uppstarta arbete med att åtgärda brister och förbättringsförslag enligt Administrativa sektionens slutrapport av valprojektet samt utvärdering
- Med skyndsamhet uppstarta arbete åtgärdande av övriga brister som påtalats i ovan refererade rapporter.
- Fortlöpande arbeta med åtgärder för ökat valdeltagande som del av arbetet med social hållbarhet och invånarnas tillit till kommunen.
- Ge kommunikationssektionen i uppdrag att ta fram en kommunikationsstrategi inklusive genomförande gentemot förstagångsväljare och unga väljare som innebär att informationen når fram till en majoritet av denna målgrupp.
- Skapa bättre villkor för de tjänstepersoner som deltar i valorganisationen.
- Förbättra arvoden till övriga valarbetare.

Rapporten överlämnas härmed till Valnämnden och kommunstyrelsen för svar senast 2023-05-30.

Huddinge 2023-02-24

Klas Hamrin

Kommunrevisor.